

Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer  
der Staten Generaal  
Postbus 20018  
2500 EA DEN HAAG

**Bezoekadres:**

Rijnstraat 50  
2551 XP Den Haag  
T 070 340 79 11  
F 070 340 78 34  
www.rijksoverheid.nl

**Ons kenmerk**

614302-122719-DMO

**Uw kenmerk**

2014Z10985

**Bijlagen**

-

*Correspondentie uitsluitend  
richten aan het retouradres  
met vermelding van de datum  
en het kenmerk van deze  
brief.*

Datum 18 augustus 2014

Betreft Commissiebrief inzake reactie m.b.t. werkwijze van de thuiszorg

Geachte voorzitter,

In uw brief van 13 juni 2014 verzoekt u mij in te gaan op de werkwijze in de thuiszorg, naar aanleiding van de brief die u heeft ontvangen van mevrouw M. In die brief wordt aangegeven dat de ontwikkelingen in de thuiszorg er toe leiden dat mensen gevaar lopen omdat de zorg voor mensen thuis naar de mening van de brievenrichtster niet goed is geregeld. Ook wordt teveel verwacht van de participatiesamenleving. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

Mevrouw M. maakt zich zorgen over de gevolgen van de veranderingen in de langdurige zorg. Zij vreest dat kwetsbare mensen in de knel komen. Ik wil graag beginnen met een korte toelichting op noodzaak voor de hervorming van de langdurige zorg. De hervorming is allereerst ingegeven door de veranderende eisen die mensen stellen aan de zorg. Dit omdat er steeds meer waarde wordt gehecht aan de kwaliteit van leven. Mensen willen zo lang mogelijk thuis in hun eigen omgeving wonen en niet eenzaam zijn. De zorg en ondersteuning moet dichterbij de mensen worden gebracht waarbij de vraag van mensen weer leidend wordt: niet hoe het aanbod en de instituties zijn georganiseerd. Daarnaast zijn hervormingen in de langdurige zorg noodzakelijk, omdat bij de huidige uitgavengroei het stelsel financieel onhoudbaar is. Ik wil dat er ook voor onze toekomstige generaties zorg en ondersteuning blijft voor wie dat nodig is, ongeacht bijvoorbeeld hun inkomen.

Mevrouw M. is bezorgd over haar eigen situatie en die van haar overbuurvrouw. Zij schrijft dat er daarbij een groot risico bestaat dat teveel gevraagd wordt van mantelzorgers. Ik heb geprobeerd telefonisch contact te krijgen met mevrouw M. Dat is helaas niet gelukt. Uit de brief van mevrouw M. maak ik op dat de samenwerking tussen de formele zorg en haar familie, burens en vrienden niet goed verloopt.

De brief van mevrouw M. toont aan dat goede communicatie, begrip en samenwerking tussen cliënt, mantelzorger en zorgprofessional van groot belang zijn. Daarom zet ik stevig in op zowel de samenwerking tussen formele zorg en het sociale netwerk, als de samenwerking tussen gemeentelijke zorg en de wijkverpleging. Dit doe ik via het scheppen van wettelijke kaders (zoals de Wmo

2015), maar ook bijvoorbeeld door partijen te stimuleren en te ondersteunen. Om de (door)ontwikkeling en implementatie van sociale wijkteams te ondersteunen, wordt in 2014 door VNG en het Rijk bijvoorbeeld gestart met een landelijk meerjarig ondersteuning- en kennisprogramma sociale wijkteams. In het programma 'In voor Mantelzorg' worden zorgaanbieders begeleid in het ondersteunen van en beter samenwerken met mantelzorgers.

**Ons kenmerk**  
614303-122719-DMO

Hierbij is het belang om goed te kijken naar de rol van de mantelzorger. Het versterken van de positie van de mantelzorger is een belangrijk onderdeel van de Wmo en mijn beleid. Door niet alleen te kijken naar wat de cliënt nodig heeft en waar de mantelzorger bij kan helpen, maar ook naar wat de mantelzorger nodig heeft om die ondersteuning goed te kunnen blijven bieden. Zo ontstaat een reëel beeld van wat er redelijkerwijs verwacht kan worden van de mantelzorger en wat hij of zij nodig heeft om het vol te houden. Want vooral als de zorgtaak langdurig en intensief is, is kans op overbelasting groot. Dat merkt mevrouw M terecht op. Overbelasting moet daarom tijdig gesignaleerd en verholpen worden. Dit is niet alleen in het belang van de cliënt en van de mantelzorger, maar ook van de gemeente. Goed toegeruste mantelzorgers voorkomen, beperken of stellen immers vaak duurdere vormen van gemeentelijke ondersteuning uit.

Het is primair aan de gemeente om met de cliënt en zijn of haar mantelzorger te bezien wat zij nu en in de toekomst (mogelijk) aan ondersteuning nodig hebben om zorg te kunnen (blijven) dragen voor hun zelfredzaamheid en participatie, gegeven de beperkingen van de cliënt en de belastbaarheid van de mantelzorger.

Mevrouw M. zet zich in voor haar moeder en haar overbuurvrouw, naast een drukke baan in de thuiszorg. Mocht mevrouw M. ondersteuning willen hebben bij haar mantelzorgtaken dan adviseer ik haar contact op te nemen met de gemeente of het daar gevestigde mantelzorgsteunpunt.

In het geval van de mantelzorg voor haar overbuurvrouw is dat de gemeente waarin zij zelf woonachtig is. In het geval van haar moeder, kan zij zich richten tot de gemeente waar haar moeder woonachtig is. Deze gemeenten kunnen dan bezien hoe mevrouw M. – indien zij dat wenst - kan worden ondersteund bij het verlenen van haar mantelzorgtaken zodat overbelasting kan worden voorkomen.

Ik zal een afschrift van deze brief sturen aan mevrouw M.

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

drs. M.J. van Rijn